

贈

高野山真言宗

高野山大學教授柁尾祥雲著

理趣經の研究

高野山大學出版部

ADHYARDHAÇATIKĀ PRAJÑĀPĀRAMITĀ

Oṃ namo bhagavatyai prajñā-pāramitāyai namaḥ. Evaṃ mayā çrutam.
 Ekasmin samaye bhagavān .....
 .....
 .....
 .....
 Vajra-pāṇinā bodhi-sattvena mahā-sattvena, Avalokiteçvareṇa ca bodhi-sattvena mahā-sattvena, Ākāça-garbheṇa ca, Vajra-muṣṭinā ca, Mañju-çriyā ca, Sacit-
 totpāda-dharma-cakra-pravartinā ca, Gagana-gaṇjena ca, Sarva-māra-pramardinā ca bodhi-sattvena mahā-sattvena, evaṃ-pramukhair aṣṭābhir bodhi-sattva-koṭibhi
 .....rmam ādau kalyāṇaṃ madhye kalyāṇaṃ paryavasāne kalyāṇaṃ
 sad-arthaṃ su-padākṣaram asaṃkīrṇaṃ paryavadātaṃ sarva-dharma-naya-
 viçuddhi-nirhāraṃ deçayati sma : surata-viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-
 sattva-padam, drṣṭi-viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-padam, rati-
 viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-padam, tṛṣṇā-viçuddhi-padam etad
 yad uta bodhi-sattva-padam, bhūṣaṇa-viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-
 padam, āhlādana-viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-padam, āloka-
 viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-padam, kāya-sukha-viçuddhi-padam
 etad yad uta bodhi-sattva-padam, ... viçuddhi-padam etad
 yad uta bodhi-sattva-padam, mano-viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-
 padam, çabda-viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-padam, gandha-
 viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-padam, rasa-viçuddhi-padam etad
 yad uta bodhi-sattva-padam, sparça-viçuddhi-padam etad yad uta bodhi-sattva-

1 原本 dharmāḥ.

昭和五年七月十五日印刷
 昭和五年七月二十日發行

理趣經の研究
 定價金拾貳圓

著者兼發行者 尾 祥 雲
和歌山縣伊都郡高野山

印刷者 須 磨 勤 兵 衛
京都市北小路通新町西入

印刷所 內外出版印刷株式會社
京都市西洞院通七條南入

發行所 和歌山縣高野山 高野山大學出版部
振替大阪八〇八三番

padam. Tat kasya hetos, tad yathā sarva-dharmāḥ sva-bhāva-*vi*çuddhāḥ, sarva-dharma-sva-bhāva-*ç*ūnyatayā prajñā-pāramitā-*vi*çuddhir bhavati.

Şă vā paḍa¹uysye prajñā-pāramitā-nayā hīvyā hauva puñīnai hambisā u bujsā

Ci-jā hal-ci şă aī Vajrapāṇa ci ttū biççānu dātañā¹innu hīviva vasvatte nvāyāmā prajñā-pāramitā-nayā ustamāta şşai herra pyūşḍā tte odā balysūçte byamna u biççā t.....aysmū nā haljindā, bāççu klaiça cai çāretu byamñā yanindā u biçye dātā byana.....hāra u biççā kādyaṇe āra u baçde māsta şţāna şşai hamjsaunda nyātine tca.....ra avāyā bāstā yanāra nai ne ttātānu karmānu pracaina narya ysam¹thū hāmāte ne priyvo u ne ttriyaçūnā yuḍa-mase şţāna biççā ttā baçde u karma vina dukhā vina abemañā¹innu vina aysmyā āphāranānā harbiççu jyāre u cai vā diysde u haḍai-haḍai vāçe ā ti vā draiçāna pajsama hvāñā ā ti vā rraşţā cindī ççau nauhī aysmū haha'jāte ttāñā ysitha şţāna biççānu dātañinu hamaiṅge vachākā vaçārā aysmū vaşţama(to) byehe tte pracaina vara şţāna biçye dātā verrāysanondā hāmye u.....ne sīrave u samduşţī hamuraşţu varāçe u kşasyau māstyau baudhisatvīnyau ysam¹thya¹u biççā pīrmāttama balysūçtā byehe u balysānu hīvī vaçārā dijsākā hāme.

Şă paḍa¹uysye prajñā-pāramitā-nayā hīvyā hauva u bujsā bvāñā.

Atha bhagavān Vairocanas tathāgataḥ punar apīma¹m prajñā-pāramitā-nayam sarva-tathāgata-çānta-dharmatābhisaṁbodhi-nirhāra¹m deçayati sma : vajra-samatābhisaṁbodhau mahā-bodhir vajra-dṛḍhatayā, artha-samatābhisaṁbodhau mahā-bodhir ekārthatayā, dharma-samatābhisaṁbodhau mahā-bodhiḥ sva-bhāva-*vi*çuddhatayā, sarva-samatābhisaṁbodhau mahā-bodhiḥ sarvāvikalpanatayety am.

1 原本 ap'dam. 2 原本 dhi.

Şă vā çye prajñā-pāramitā-nayā hīvī puñīnai hambisā hauva u bujsā.

Ci-jā aī Vajrapāṇa ce tte tcahaura dātā hīvye nvāyāme pyūāte au dijsāte o vāçī o vara uī hahajāte şşai ka biççā baçde yuḍā aiyā biçyau avāyyau jsa haçde parçtā u thatau-ra biççā-pīrmāttama balysūçtā byehe.

Şă vā çye prajñā-pāramittā-nayā hīvī puñīnai hambisā hauva u bujsā.

Ci-jā hal-ci şă aī Vajrapāṇa ci ttā tcahaura dātā hīvye nvāyāme pvāte o dājsāte o vāçī o vara uī hahajāte şşai ka biççā baçde yuḍe iyā biçyau avāyyau jsa haçde parrye hāme.....çtā u thatau-ra biççā-pīrmāttama balyūçtu byehe.

Şă tte prajñā-pāramittā-nayā hīvyā hauva u bujsā bvāñā.

Atha bhagavān Sarva-duşṭa-vinaya-çākya-munis tathāgataḥ punar api sarva-dharma-samatā-vijaya-saṅgraham nāma prajñā-pāramitā-nirhāra¹m deçayām āsa : rāgāprapañcatayā dveşāprapañcatā, dveşāprapañcatayā mohāprapañcatā, mohāprapañcatayā sarva-dharmāprapañcatā, sarva-dharmāprapañcatayā prajñā-pāramitāprapañcatā veditavyeti hūm.

Şă vā didye prajñā-pāramitā-nayā hīvī puñīnai hambisā hauva u bujsā.

Cā-jā hal-ci şă aī ci ttū prajñāpāramitā-nayā pyūşḍe o diysde o vāçī o bhāve u ççau nūhā vara uī hahajāte o sājye şşai cī şă dṛhaşkalī ysamaççam¹dai ysāna harbāççā satva tvīşe yanā nai haçde avāyā tsūmata hāme cu pracaina pathamke kiḍna ra vā ttiñā deta nyūjāme pracaina u thyau-ra şă hastama balysūçtā butte.

Şă tte didye prajñā-pāramitā-nayā hīvyā hauva u bujsā bvāñā.

Atha bhagavān Sva-bhāva-*ç*uddhas tathāgataḥ punar apīma²m sarva-dharma-

1 原本 nirhāra. 2 原本 dat.

samatāvalokiteçvara-jñāna-mudrām nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayām āsa : sarva-rāga-viçuddhitā loke dveṣa-viçuddhitāyai saṃvartate, sarva-mala-viçuddhitā loke sarva-pāpa-viçuddhitāyai saṃvartate, sarva-dharma-viçuddhitā loke sarva-sattva-viçuddhitāyai saṃvartate, sarva-jñāna-viçuddhitā loke prajñā-pāramitā-viçuddhyai saṃvartata iti hrī.

.....
 Śā vā tçūramye prajñā-pāramitā-nayā hīvi puñīnai haṃbisā hauva u buļsā.

Kāmu-jā ai ci ttū biççāṃ dātañāṃ vīra hamegge ūyāme vīrrāysa-naundā hajvattetīnai phīsūnā pyūṣḍe diysde : vāçye ççau nauhā vara uī hahajāte ṣṣai ka śā biçye briye myāñā ṣṣāte ne haḍe briye hīvyau gaṃjsyo jsa saṃkhitte trāmu māñāṃdā khu viysā myāṃ khāje ṣṣāna khāji hīvyau gaṃjsyo jsa ni saṃkhitte u śā ra harbiçyau rīmañyau u biçyau ātaṃdvyau klaiçyau jsa nā saṃkhitte u thyau-ra hastama balyūçtu butte.

Śā vā tçūramā prajñā-pāramitā-nayā hīvyā hauva u buļsā bvāñā.

.....
 Atha bhagavān Sarva-traidhātukādhipatis tathāgataḥ punar api sarva-tathāgatābhīṣeka-saṃbhava-jñāna-garbhāṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayām āsa : abhīṣeka-dānaṃ sarva-traidhātuka-rājya-pratilambhāya saṃvartate, artha-dānaṃ sarvāçā-paripūryai saṃvartate, dharma-dānaṃ sarva-dharmatā-prāptaye saṃvartate, āmiṣa-dānaṃ sarva-kāya-vāk-citta-sukha-pratilambhāya saṃvartata iti trāṃ.

Atha bhagavān Çāçvata-sarva-tathāgata-jñāna-mudrā-prāpta-sarva-tathāgata-muṣṭi-dharas tathāgataḥ punar api sarva-tathāgata-jñāna-mudrādhiṣṭhāna-vajraṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayām āsa : sarva-tathāgata-kāya-mudrā-parigrahaḥ sarva-tathāgatavāya saṃvartate, vāñ-mudrā-parigrahaḥ sarva-dharma-pratilambhāya saṃvartate, citta-mudrā-parigrahaḥ sarva-samādhi-pratilamb-

1 原本 çāçvata は punar の次前にあり。

hāya saṃvartate, vajra-mudrā-parigrahaḥ sarva-kāya-vāk-citta-vajra-sattva-sarvottama-siddhyai saṃvartata ity aṃ,

.....
 Śā vā pūhye u kṣemye prajñā-pāramitā-nayā hīvi puñīnai haṃbisā hauva u buļsā.

Ci-jā hal-ci śā ai cittū pūhā biççāṃ gyastāṃ balysāṃ aviṣṣīya-ju hajvatte jsa haṃbaḍā prajñā-pāramitā-nayā u biççānu balysānu hīvi bvāmatīnai phīsūnāna ayāṣṭhye vaçārā māñāṃdā kṣemā prajñā-pāramitā-nayā pvāte dijsāte vāçi bhāvī uī vara hahajāte śā harbiçye ççire sijāma byehe u biççā pyālya byehe u biççā-padya bvāma byehe u biççi dāyya kīre hvaramciñā sijīndā u vaçārā māñāṃdā biççā ttaramdarā byehe, u vaçārā māñāṃdā biçā u vaçārā māñāṃdā aysmū byehe u biççā-pīrmāttama ra sijāma byehe thatau-ra hastama balysūçtu butte.

Śā pūhye u kṣemye prajñā-pāramitā-nayā hīvyā hauva u buļsā bvāñā.

.....
 Atha bhagavān Sarva-dharmāprapañcas tathāgataḥ punar api cakrākṣara-parivartāṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayām āsa : çūnyāḥ sarva-dharmā niḥsvabhāva-yogena, nirnimittāḥ sarva-dharmā nirnimittatāṃ upādāya, apraṇi-¹hitāḥ sarva-dharmā apraṇidhāna-²yogena, prakṛti-prabhāsvarāḥ sarva-dharmāḥ prajñā-pāramitā-pariçuddhatayety aṃ.

Atha bhagavān Sarva-tathāgata-cakrāntargatas tathāgataḥ punar api mahā-cakra-praveçāṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayām āsa : vajra-samatā-praveçāḥ sarva-tathāgata-cakra-praveçāya saṃvartate, artha-samatā-praveço mahā-bodhi-sattva-cakra-praveçāya saṃvartate, dharma-samatā-praveçāḥ sarva-dharma-cakra-praveçāya saṃvartate, sarva-samatā-praveçāḥ sarva-cakra-praveçāya saṃvartata iti ram.

Atha bhagavān Sarva-pūjā-vidhi-vistara-bhājanas tathāgataḥ punar api

1 原本 apraṇihi. 2 原本 apraṇidadha. 3 原本 pariçuddha iti.

sarva-pūjāgryaṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayāṃ āsa: bodhi-cittotpādanatā sarva-tathāgata-pūjā-vidhi-vistaraḥ, sarva-sattva-dhātu-paritrāṇatā sarva-tathāgata-pūjā-vidhi-vistaraḥ, saddharma-parigrahaḥ sarva-tathāgata-pūjā-vidhi-vistaraḥ, prajñā-pāramitā-likhana-lekhana-dhāraṇa-vācanoccāraṇa-bhāvana-pūjana-karmaṇaḥ sarva-tathāgata-pūjā-vidhi-vistara ity om.¹

Atha khalu bhagavān Sarva-vinaya-samarthas tathāgataḥ punar apīmaṃ² jñāna-muṣṭi-parigrahaṃ sarva-sattva-vinaya-jñāna-garbhaṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayāṃ āsa: sarva-sattva-samatayā³ krodha-samatā, sarva-sattva-vinayanatayā³ krodha-vinayanatā, sarva-sattva-dharmatayā³ krodha-dharmatā, sarva-sattva-vajratayā³ krodha-vajratā. Tat kasya hetos, tathā hi sarva-sattva-vinayo bodhir iti ha.

Atha bhagavān Sarva-dharma-samatā-pratiṣṭhitas tathāgataḥ punar apīmaṃ⁴ sarva-dharmāgryaṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayāṃ āsa: sarva-samatayā prajñā-pāramitā-samatā, sarvārthatayā prajñā-pāramitārthatā, sarva-dharmatayā prajñā-pāramitā-dharmatā, sarva-karmatayā prajñā-pāramitā-karmatā-veditavyeti hrī.

Atha bhagavāns tathāgato Vairocanaḥ punar api sarva-sattvādhiṣṭhānaṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayāṃ āsa: sarva-sattvās tathāgata-garbhāḥ Samanta-bhadra-mahā-bodhi-sattva-sarvātmatayā, vajra-garbhāḥ sarva-sattvā vajra-garbhābhiṣiktatayā, dharma-garbhāḥ sarva-sattvāḥ sarva-vāk-pravartanatayā, karma-garbhāḥ sarva-sattvāḥ sarva-sattva-karaṇatā-prayogatayeti trī.

Atha bhagavān Anantāparyantāniṣṭhas tathagato' nantaparyantāniṣṭha-dharmaḥ⁵ punar apy asya kalpasya pariniṣṭhādhiṣṭhānārtham imaṃ sarva-dharma-samatā-pariniṣṭhādhiṣṭhāna-vajraṃ nāma prajñā-pāramitā-nayaṃ deçayāṃ āsa: prajñā-pāramitānantatayā sarva-tathāgatānantatā, prajñā-pāramitāparyantatayā sarva-tathāgatāparyantatā, prajñā-pāramitā-naikatayā sarva-dharma-naikatā, prajñā-pāramitāpariniṣṭhatayā sarva-dharmāpariniṣṭhatā bhavatīti bhyo.⁶

1 原本 auṃ. 2 原本 apīdaṃ. 3 原本 tāyāṃ. 4 原本 idaṃ. 5 原本 dharmā. 6 原本 bhavati bhyo.

Ṣā vā haudamyē nayā yāva dreisamyē prajñā-pāramitā-nayā hīvi puñīnai haṃbīsā hauva u bujsā.

Ci ttū nayā pyūṣḍe o diysde o vāçī o bhāvi aysmū vara hahajāte tte hīvya paçtā balysāña paçtā u bodhisatvīno paçtā byehe u harbāççānu āvaraṇānu paçtā byehe u thyau-ra hastama balysūçtu butte u balysānu hīvi vaçārā dijsākā hāmāte.

Ṣā haudamyē audā yāva.....prajñā-pāramitā-nayā hauva u bujsā bvāña.

Atha bhagavān Vairocanaḥ sarva-tathāgata-guhya-dharmatā-prāpta-sarva-dharmāprapañcaḥ punar apīdaṃ¹ mahā-sukha-vajrāmogha-samayaṃ nāma vajrāmogha-dharmatā-prajñā-pāramitā-mukhaṃ paramam anādi-nidhana-madhyaṃ deçayāṃ āsa: mahā-rāgottama-siddhir mahā-bodhi-sattvānāṃ mahā-sukhottama-siddhyai saṃvartate, mahā-sukhottama-siddhir madā-bodhi-sattvānāṃ sarva-tathāgata-mahā-bodhy-uttama-siddhyai saṃvartate, sarva-tathāgata-mahā-bodhy-uttama-siddhir mahā-bodhi-sattvānāṃ sarva-mahā-māra-pramardanottama-siddhyai saṃvartate, sarva-mahā-māra-pramardanottama-siddhir mahā-bodhi-sattvānāṃ sakala-mahā-traidhātukaiçvaryottama-siddhyai saṃvartate, sakala-mahā-traidhātukaiçvaryottama-siddhir mahā-bodhi-sattvānāṃ açeṣāna-vaçeṣa-sarva-sattva-dhātu-paritrāṇa-sarva-sattva-hita-sukha-paramātyanta-mahā-sukhottama-siddhyai saṃvartata iti svāṃ. Tat kasya hetoḥ:

Yāvad bhavādhiṣṭhāne 'tra bhavanti vara-sūrayaḥ;

Tāvat sattvārtham atulaṃ çakyāḥ kartum anirvṛtāḥ.

Prajñā-pāramitopāya-jñānādhiṣṭhāna-sādhitāḥ;

Sarva-karma-viçuddhyā tu bhava-çuddhā bhavanti, haṃ.

Rāgādi-vinayo loka ā bhavāt pāpakṛt² sadā;

1 原本缺字. 西藏譯不空譯及び施護譯より補へり. 玄奘譯及び金剛智譯によれば mantraṃ さあるべし. 2 原本 bhavātmāsakṛt.

Teṣāṃ viçodhanārthāṃ tu vinayann ā bhavāt¹ bhavam.
 Yathā padmaṃ suraktaṃ tu rāga-doṣair na lipyate²;
 Vāsa-doṣair bhave nityaṃ na lipyante jagad-dhitāḥ.
 Mahā-rāga-viçuddhās tu mahā-saukhyā mahā-dhanāḥ ;
 Tri-dhātṅ-īçvaratām prāptā arthāṃ kurvantu tam dṛḍham iti hā.

Şā vā tcahulasamyē u paṃjsūsamyē prajñā-pāramitā-nayā (odā kṣasamyē prajñā-pāramitā-nayā) hivi puñinai hambisā hauva u bujsā.

Ci-ju hal-ci şā ai Vajrapāṇa ci ttū biççā-hastamā parrriya stām hivi prajñā-pāramitā-nayā hivi ççāma dāyya byāmja haḍai-haḍai panūḍāyā brū-haḍā panamāte hamayai hvāñi ā ti vā haṃdarna pyūāte şā biççām suhānu. byehānai hāme, u mū-ysamthī şāna aiyādva māstye suha-jā vaçārā māñāṃdā attuçima aiyādva-samayā sijāma byehe, u biççām gyastānu balysā vaçārā māñāṃdānu rahāsānu virā hastama sijāmata byehe u biççānu balysānu hivi vaçārā dijsākā hāme u thyau-ra hastama balysūçtu butte nyatu,

Ni şā Vajrapāṇa sūtrā ttiyānu satvānu gvo hiçtā ce puña kuçala-mūla nara pārānindā, u ne şşai a ä.....balyām şāna satvā..... kā ttū sūtru piḍā yanāra au si yanāra.....çärku yuḍu-yanāra au hā ggarkhu şānā tcāraña yuḍu-yanāra ā ti mañāra ā ti vā pajsamu yuḍu-yanāra u ttiyānu satvānu pharākāṃnu balysānu vira puña kuça-mūla pārānda bvāña ci-ttā-ci tte prajñā-pāramitā-nayā sūtrā dāyye byāmje virā ustamāta ççau-mase akşarā pvānde cu ni ra vā ttiña aharīna harbiççā darrā pvānde kāmyo jsa hal-ci Vajrapāṇa haşşā kūla nayvā Ggaṃgvo nyāvua gruico sye myāñāṃdā paḍa gyasta balysa ne pajsata iyu.....

naraṃ pajsamu yanī ni şā hāme kā ttū prajñā-pāramitā-nayā sūtrā ççāma
dāyya byāmja pvāṃdā pārşā şā ççāṃdye pişkalā hāme ku-şta şā dātā ...
 .....
 .....ci tte ttaraṃnda benda.....i ştāte, ā ti
 vā.....
 kūla kalpa.....paḍāṃjsya
 ysamtha .....
 .....tca hōrai māsta
 rrundā .....
 haṃdara gyasta, u ni.....nai viysamā
 hāmā .....biçyau balysyaujsa u
 bodhisatvyau jsa āysda yuḍā hāme haṃggaçça haṃ.....
 .....
 ysamthā nāste, ttiyāṃnā āstāṃna ttidiri pharāke buljse.....
 ..... dāyye
 byāmje cu ra haḍe hirā Vajrapāṇa paşkal .....

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ནི། འཚོ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཚེན་པའི་ཕྱི་སྐབས་རྣམས་ལ་ཐད་པ་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོད་ལན་
 ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་དབང་བཅུ་རྗེ་གསུམ་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི། ཐམས་ཅད་མཚེན་
 པའི་ལོ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། རྣམ་འཕྲོར་ཅན་ཆེན་པོའི་དབང་སྐབས་ དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལྷན་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ལྟེང་དེ། མ་ལུས་པ་ན་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལུས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིན་ལས་
 མཛད་པ། ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཛད་ཆེན་པོ། རྣམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལོ་
 བུལ་གསུམ་ལྟར་དང་། ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་རྗེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ། ལྷོ་ལྷོ་ལོ་གཞན་
 བུལ་དབང་ལྱེད་ཀྱི་གནས། འདོད་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི། རྣམ་ལྟར་པོ་ཆེ་ཆེན་པོས་དབང་བཅུ་ལྷན་
 པ་དང་། བདེན་ཁ་དོག་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་པའི་བུལ་དབང་པ་དང་། མེ་ཉླ་གི་ཕྱིད་པ་དང་།
 ང་མ་དང་། རྒྱན་ཕྱིད་དང་། རྒྱན་འཕྲུང་དང་། ལྷན་པ་ལྷན་པའི་མཛེས་པར་ལྷན་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་བུལ་གསུམ་པ། ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་པ་ནི།

(1) པའི = པ (A) (B) (2) ཀྱིས = ཀྱི (A) (3) རྣམ = རྣམས (B) (4) ཆེ + དེ (B) (5) ཀྱི = ཀྱིས (B) (6) མ - (B)
 (7) ལྷན་རྒྱུ་ལ = ལྷན་རྒྱུ (A) = ལྷན། (B) (8) | - (A) (9) ཀྱི = ཀྱིས། (A) (10) ཐམས་ཅད་ཀྱི = རྣམས་ཀྱིས། (A)
 (11) ཆེན་པོ་ = ཆེ་བ (A) (B) (12) མོ + || (B) = + | (C) (13) རྣམ་པ = རྣམ་པ (B) (14) མ + | (B) (15) | - (A) (B)
 (16) | - (B) (17) མོས = མོ (A) (B) (18) འཕྲུང་ = འཕྲང་ (B) (19) ལྷན་ = ལྷས (A) (20) ཐམས་ཅད་ - (A)

ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལྱེ་བ་སྐབས་ཀྱི་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུལ་གསུམ་པ་ལའདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་
 དཔལ་ལེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལག་ན་རྗེ་རྗེ་དང་། ལྷན་པ་གསེགས་དབང་སྐབས་དང་། ལྷན་པ་ལའི་
 ལྷན་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་ལྷན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བ་དང་། ལྷན་པ་ལའི་མཛོད་དང་། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བུལ་གསུམ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བཅུ་འཛོམས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལྱེ་བ་སྐབས་ཀྱི་དང་། ཐམས་
 ཅོག་རྟེ། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ཅིང་མཐུན་གྱིས་བལྟས་ལྷན་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ ལེས་ལའི་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་རྒྱུ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ལ་དག་པའི་སྐོ་ལོ་ལྷན་པ་ཐོག་མར་དགོ་བ། བར་དུ་དགོ་བོ་ཐོག་མར་དགོ་
 བོ་དོན་བཟང་པོ་ཆོག་འབྲུག་བཟང་པོ་མའདུལ་པ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་ལྷན་པ་
 ལང་དག་པར་རྟེན་ཏེ། འདི་ལྷན་པ་དབང་བཅུ་དག་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་
 དཔལ་ལེམས་སོ། ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་ལ་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་
 དཔལ་ལེམས་སོ། ། རོག་པ་རྣམས་ལ་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། །

(1) དང་+ (A) (2) ཅོག = ཅོག (A) (3) རྗེ་རྗེ་ = རྗེ་རྗེའི (A) (4) བསྐྱེད་ = བསྐྱེད (B) (5) ལྷན་ = ལྷས (B) (6) ལེས = ལེས (B)
 (7) བ + | (A) (8) བ + | (B) (C) (9) མོ + | (A) (C) (10) མོ + || (B) (11) མོ + | (C) (12) མོ + | (B) (C) (13) ཡོངས་སུ་དག་པ། - (A)
 (14) ལྷན་པ། (A) (15) ཀྱི = ཀྱི (B) (16) རོག་ = རོག (B) (17) + མཚན་མ་རྣམས་ལ་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་
 ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། ལེས་ལ་འདོད་ཆགས་རྣམས་ལ་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། ལེས་
 ལྷན་པར་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། ལྷན་རྒྱུ་
 ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་
 ལྷན་པར་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྟེ། ལྷན་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་ལེམས་སོ། ། (B)

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་རྣམ་པར་སྤང་མའོ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་ལ་ལེས་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 ལྷན་པའི་རྒྱལ་འདི་བཞག་དོ། ། རོ་རྗེ་ལྷ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་རྗེ་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་རྒྱུ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའོ། ། དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའོ། ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་མཉམ་པ་
 ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའོ། ། ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའོ། །
 ལག་ན་དོ་རྗེ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཚོས་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་
 དང་། རྫོམ་པ་དེ་ལྷིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་ལ་ལེས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལོ་འདུག་གི་བར་དུ་ངན་མོང་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་འགྱུར་རོ། ། ལྱུང་དུ་སྐྱེ་བེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱུ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། དེ་ནས་དེ་རྟོག་ཅེས་བཀའ་ལྷུ་ལ་ནས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱུ་ཚུར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དོན་གནས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་རྟོག་ཅིང་
 བཞིན་རབ་དུ་འཛུལ་དུལ་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འདི་རབ་དུ་སྤྱོད་པོ། ། །། ༣༧ །

(1) ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་=མཉམ་པ་ཉིད་ (A) (2) སྤྱོད་=བསྤྱོད་(A) (3) བར་། (A) (4) རོ་རྗེ་(A) (5) རོ་བོ་(A)
 (6) གཅིག་=ཅིག་(B) (7) ཀྱིས་-(A) =ཀྱི་(B) (8) ཕྱིར་། (A) (9) །-(B) (10) བྱང་། (A) (11) རྫོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་དུ་མངོན་པར་-(B) (12) ཡང་-(A) (13) དེ་རྟོག་ཅེས་བཀའ་ལྷུ་ལ་ནས་-(A) (14) བར་། (A)
 (15) ཉིད་=ནི་(A) (16) ཅིང་། (A) (17) །-(B) (18) རབ་དུ་-(B)

དེ་ནས་མ་རྒྱུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་པམ་ཀྱང་ཡང་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བསྐྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ལྷན་པ་སྤྱོད་པ་འདི་
 བཞག་དོ། ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེ་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། ལེ་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏི་ལུག་གི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། གཏི་ལུག་གི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ལྷན་པ་སྤྱོད་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱའོ། །
 ལག་ན་དོ་རྗེ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ལྷན་པའི་རྒྱལ་འདི་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་
 དང་། རྫོམ་པ་དེས་འདུལ་བའི་དབང་གི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་
 མོང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྱུང་དུ་སྐྱེ་བེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཚང་རྒྱུ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལག་ན་དོ་རྗེ་ཚོས་ཉིད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་རྟོག་
 ཏེ། འཛིན་རྟོག་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུག་ཀྱི་བཅོངས་ནས་ཁོ་གཉེར་དང་བཅས་
 ཤིང་སྤྱོད་པ་བཏེག་སྟེ། འབར་བར་ལྷུ་ལ་སྤྱི་བའི་གདོང་ཁོ་ལོང་དགོད་དེ། མཆོལ་གཅིག་ལས་ནས།
 ཀང་པ་གཡོན་པ་བརྒྱུང་བའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པས་གནས་ནས་དོ་རྗེ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱིང་པོ་འདི་སྤྱོད་པོ། ། །།

(1) བྱང་། (A) (2) ཀྱིས་=ཀྱི་(A) (3) བསྐྱེ་བའི་=བསྐྱེ་བ་(A) (4) བར་། (A) (5) ཀྱིས་། (A)
 (6) སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་(A) (7) དབང་གི་ཕྱིར་=དབང་གིས་(A) (8) སྤྱོད་=བསྤྱོད་(B)
 (9) བསྐྱོད་=གསུམ་(B) (10) དུ་-(B) (11) ཡང་-(A) (12) ཉིད་-(A) (13) རྒྱ་ཆེར་=རྒྱ་ཆེན་པོ་(A) (14) །-(B)

དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐོབ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 འདྲ་ཀྱི་ཁྱུ་ཚུར་འཛིན་པ།⁽¹⁾ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱའི་གནས་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩལ་འདི་བཤད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཉིད་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 རོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ལུས་དང་།⁽²⁾ རག་དང་། སེམས་
 ཐམས་ཅད་རྗེས་རྗེས་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ལུ་ལཡ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩལ་འདི་ཉན་པ་དང་།⁽³⁾ འཚོང་བྱ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལུང་འཕེགས་
 པ་དང་། རྟོམ་པ་དེས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། དམོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལུས་དང་།⁽⁴⁾ རག་དང་། སེམས་ཐམས་ཅད་རྗེས་རྗེས་དངོས་
 གྲུབ་དམ་པ་ཐོབ་ནས། ལྷུང་ཏུ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཚང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་མེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྗེས་ཀྱི་རྩལ་དམ་ཚེག་ཚེན་
 པོའི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དོན་གནས་འདི་རྒྱ་ཚེར་བཟློན་ཏེ། དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་འཇུག་ཞིང་
 རྗེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚེག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱིང་པོ་འདི་སྐྱེས་མོ། ། །⁽⁵⁾

(1) ཡ+། (A) (2) །-(B) (3) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པས་=དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་(A) (4) ཐམས་ཅད་-(A)
 (5) ཏུ=ཏུ(B) (6) རི+། (A) (7) །-(B) (8) སེམས་+ཅན(B) (9) རྗེས་རྗེས་དངོས་=རྗེས་རྗེས་འདི(A) =རྗེས་རྗེས(B)
 (10) འཚོང་བ=འཛིན་པ(A) (11) ལྷུང་ཏུ-(A) (12) རྗེས་རྗེས་=རྗེས་(A) (13) འགྱུར་=སྐྱོབ་(A) (14) ཕྱག་རྒྱ་-(A)
 (15) དམ་ཚེག་=མཚོག(A) (16) ལམ་=ལྷུ(A)

དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་འཚོང་ལོ་ལྷུང་ཡི་གེ་
 བཟོར་བ་ཞེས་བྱ་བེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩལ་འདི་བཤད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྩལ་
 ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་པ་རྗེས་ཏེ། །མཚན་མ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པོ། །
 རྟོན་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོན་པ་མེད་པོ། ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །
 དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་འཇུག་དཔལ་གཞིན་ཏུ་རྒྱུར་པ་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཚེར་སྐྱོབ་ཏེ། བཞིན་རབ་ཏུ་
 འཇུག་བཞིན་ཏུ་བདག་གི་རལ་གྱི་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདེབས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱིང་པོའི་མཚོག་འདི་སྐྱེས་མོ། ། །⁽²⁾

(1) ཡས་+། (A) (2) ཡ+། (A) (3) ཀྱིས་=ཀྱིས(B) (4) རྟོང་པ་ཉིད་དོ་=རྟོང་པའོ(A) (5) རྩལ་གྱིས་=ཕྱིར(A)
 (6) ཀྱིས་+། (A) (7) རབ་ཏུ-(B) (8) ཏུ+། (A) (9) འདག་གི-(B) (10) ཤེས་+། (A) (11) པོའི་=པོ(B)
 (12) ལམ་=ལྷུ(A)

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དེར་འདུས་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་མི་
 འཁོར་ལོ་ཚེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བུ་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འདི་བཤད་དོ། །དོན་མཉམ་
 པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་
 མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཚམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་དམ་པའི་ཚམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཚམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བུ་ཚམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་
 གྱུ་ཚེར་རྟོན་ཅིང་འཇུག་དམུལ་ནས་དོན་ཉིད་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་དོན་ཉིད་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྤིང་པོ་འདི་སྤྲུལ་སོ། །ཏུ།

(1) འཁོར་དེར་འདུས་པའི = འཁོར་དེར་འདུས་པ། (A) = འཁོར་ལོ་འདུས་པའི (B) (2) མས = མའི (A) (3) བ+། (A)
 (4) བུ+། (A) (5) ཀྱི = ཀྱིས (A) (6) འགྱུར་རོ = བྱོལ (A) (7) ཐམས་ཅད = ཚམས་ཐམས་ཅད (A) (8) ཀྱི - (A)
 (9) དཔའ་པ་ཚེན་པོ (A) (10) ཏུ+། (A) (11) ཚམས་ཉིད = ཚམས་མཉམ་པ་ཉིད (A) (12) འདི - (A) (13) ཅིང་+། (A)
 (14) འཇུག་དམུལ་ནས = བཞེན་འཇུག་ནས། (15) དོན་ཉིད = དོན་ཉིད (A) (16) བསྐྱར་བུ = བསྐྱར (B) (17) ཞིང་+། (A)

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོག་ཀྱས་པའི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པ་...
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བུ་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འདི་བཤད་དོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པའི་ཚོག་ཀྱས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལོངས་
 སུ་རྒྱལ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པའི་ཚོག་ཀྱས་པའོ། །དམ་པའི་ཚམས་ལོངས་སུ་འཛིན་
 པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པའི་ཚོག་ཀྱས་པའོ། །ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལི་ཤེས་
 འདི་བཤད། ལི་ཤེས་འདིར་འཇུག་པོ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། བཅོད་པ་དང་། ལྷོན་པ་དང་།
 ལྷོན་པ་དང་། སེམས་པོ་དང་། ལྷོན་པ་དང་། མཚོན་པ་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་
 པའི་ཚོག་ཀྱས་པའོ། །
 དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ནམ་མཁའི་མཚོན་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེར་རྟོན་ཏེ། བཞིན་རབ་ཏུ་
 འཇུག་ཞིང་ལས་ཐམས་ཅད་དོན་ལོད་པའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤིང་པོ་འདི་སྤྲུལ་སོ། །ཏུ།

(1) ཀྱིས = ཀྱི (A) (2) བ+། (A) (3) བསྐྱེད་ = བསྐྱེད (B) (4) བུ+། (A) (5) ཀྱས་པའོ = ཀྱ་ཚེ་པའོ (A) (6) མ = བ (B)
 (7) སེམས་པ = སེམས་དཔའ (A) (8) ལྷོན་པའོ = ལྷོན་པའོ (B) (9) ཉིད = འདི (B) (10) ཅེས = ཞེས (A)
 (11) = ། (B)

དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དོན་ཡོད་པ་དང་།
 ཐོགས་པ་མེད་པར་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།⁽¹⁾ ལག་ལ་དོ་མེད་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ལོ།⁽²⁾
 མེམས་ཅན་ཚེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས།⁽³⁾ བདེ་བ་ཚེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས།⁽⁴⁾
 ཐོག་པ་ཚེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས།⁽⁵⁾ ལྷོ་ལྷོས་ཚེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས།⁽⁶⁾
 ཚོ་ག་འདི་ནི་ལེགས་པར་སྐྱེས། མངས་རྒྱལ་དོ་མེད་འཛིན་ཀྱང་ལྱིས།
 འབྲས་ལུ་ཡོད་པ་འདུལ་བའི་མཚོག། དོ་མེད་ལོ་སྟེ་ཕྱིན་ལྱིས་བརྒྱབས།
 ཚོ་ག་འདི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེན་མེད། གང་རྣམས་འདི་དག་འཛིན་པ་ནི།
 བདུད་ལ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྱིས། དེ་དག་མི་སོད་མི་རྒྱལས་སོ།
 མངས་རྒྱལ་ལྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་དང་། དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྱང་།
 མངས་རྒྱལ་ཀྱང་ལྱིས་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་ནི་པོར་མི་ཐོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 དེ་རྟེན་གསུངས་ནས་གསང་གྲུབ་ཕྱིར། དོ་མེད་ལྱིས་བཤད་པ་ལ།
 དཀོན་མཚོག་མངས་རྒྱལ་ལམས་བཅས་པ།⁽⁷⁾ ཐམས་ཅད་ལྱིས་ནི་མངོན་པར་བརྟོད།⁽⁸⁾

(1) |-(B) (2) ||=(A) (3) དཀོན་=ཀྱན་(B)(C) (4) ལྱིས་=ལྱི་(B) (5) བར་=མར་(B)(C)

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདུལ་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམ་པར་སྐྱུང་མཛད་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གམང་བའི་ཚོས་ཉིད་བརྟེན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོམ་པ་མེད་པས་ཡང་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དོ་མེད་དོན་ཡོད་
 པའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་དོ་མེད་ཡོད་པའི་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་པའི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 ལྷོ་མཚོག་དང་པོ་ཐོག་མ་དང་། ཐམ་དང་། དུས་མེད་པའི་དམ་པ་འདི་གསུངས་སོ། ། ལྱང་རྒྱལ་
 མེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚགས་ཚེན་པོ་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལྱི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དངོས་གྲུབ་དམ་པར་འགྱུར་རོ། ། ལྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་
 དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྱང་རྒྱལ་ཚེན་པོ་དངོས་གྲུབ་དམ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ལྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྱང་རྒྱལ་ཚེན་པོ་དངོས་གྲུབ་
 དམ་པ་ནི་བདུད་ཚེན་པོའི་རྟོབས་ཐམས་ཅད་ལྱང་རྒྱལ་དམ་པར་འགྱུར་རོ། ། ལྱང་རྒྱལ་
 མེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཚེན་པོའི་རྟོབས་ཐམས་ཅད་ལྱང་རྒྱལ་དམ་པར་འགྱུར་རོ། ། ལྱང་རྒྱལ་
 ལམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཚེན་པོ་དངོས་གྲུབ་དམ་པར་འགྱུར་རོ། ། ལྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་
 ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཚེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ལམས་མ་ལུས་པ་ནི་མེམས་ཅན་གྱི་ལམས་ལུས་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་འདོད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་
 ཡང་ཚགས་ཤིང་བརྟོན་འགྲུལ་ཆེ་བའི་ལྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་མ་ལུས་
 པ་ནི་མེམས་ཅན་གྱི་ལམས་ལུས་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོབ་པ་དང་། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་།
 བདེ་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་གྱིན་ཏུ་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་དམ་པར་འགྱུར་རོ། །

(1) དོ་མེད་=དོ་མེད་(A) (2) དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་དོ་མེད་ཡོད་པའི་-(A) (3) ལྱི་-(B) (4) |-(A) (5) ལྱི་=ལྱིས་(A)
 (6) པོ་=པ་(B) (7) ལྱིས་=ལྱི་(B) (8) དམ་པ་+ཚེན་པོ་གྲུབ་པ་(A) (9) བེ་+|(A) (10) ཅད་-(A) (11) པ་-(A)
 (12) འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་-(A) (13) བེ་+|(A) (14) ཕྱིར་+|(A) (15) ཤིང་+|(A) (16) བསྐྱབ་=སྐྱབ་(B) (17) ཏུ་-(B)
 (18) པོའི་=པོ་(A)

ལག་ན་དོ་ཇེ་འདི་ནི་སྐྱེས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཏུ་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།⁽¹⁾
 འདི་ནི་སྐྱེས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་པའམ། ཡི་གེར་འདྲོ་བའམ།
 ཡི་གེར་འབྲིར་གཞུག་པའམ། འགྲུག་པའམ། འཆང་བའམ། འགྲོམ་པའམ། འགྲི་རྒྱུང་ཏུ་བྱ་
 བའམ། རི་མོར་བྱ་བའམ། མཚན་པར་མི་རུས་མོ།། གང་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པོ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་
 པའི་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོམ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐོབ་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཅུ་མོས་ན་ཡང་སྐྱེས་ཅན་དེ་དག་གི་
 གཞན་ན་སངས་རྒྱུས་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་འོས།⁽²⁾ |
 ལག་ན་དོ་ཇེ་གང་ལ་ལ་དག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཟུང་བའི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་
 མ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་བྱས་པ་དང་། འགྲི་རྒྱུང་མ་བྱས་པ་དང་། མཚན་པོ་མ་བྱས་པ་དེ་དག་
 གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པོ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོམ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྐྱེས་པར་མི་རུས་མོ།⁽³⁾ |
 ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གང་ན་རྒྱུད་པའི་སྐྱེས་ཅན་དེ་མཚན་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་རོ།། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
 གང་གི་ལུས་ལ་ཐོགས་མམ། སྐྱེས་པའི་ལ་ཐོགས་ཏེ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ།།
 དེ་བརྟེན་པོ་སྐྱེས་པའི་མང་པོར་སྐྱེས་ཏུ་བྱ་བ་ལྱུང་རོ།། དེ་ལ་བརྟེན་རྟེན་ཏེ་ཅན་བར་ཆད་ལྱེད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ།། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་བཞི་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། འགྲི་བྱ་བ་དང་།
 ལྷ་ལོ་ལྷོ་བྱེད་ཏུ་ཕྱི་བཞིན་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཡང་བ་མ་སྐྱེས་པར་འཚེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། |
 སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་རོ།། མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བེད་གང་དང་གང་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་ལོ།།

(1) འདི་ནི་སྐྱེས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཏུ་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། - (A) (2) འདྲོ་བའམ (B)
 (3) འགྲུག་པའམ (B) (4) འགྲི་རྒྱུང་པའམ (B) (5) || = | (B) (6) སྐྱེས་པ་ཀྱི་རྒྱུང་པའམ (B) (7) རྒྱུང་པའམ (B)
 (8) རྒྱུང་པའམ (A) (9) མ་བྱས་པའམ (B) (10) || = | (A) (11) རྒྱུང་པའམ (A) (12) རྒྱུང་པའམ (A) (13) འགྲི་བྱ་བའམ (B) (14) རྒྱུང་པའམ (B)
 (15) འགྲི་བྱ་བའམ (B) (16) འགྲི་བྱ་བའམ (B) (17) མང་པོ་མངས་པའམ (B) (18) འབྲི་བའམ (C)

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པོ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོམ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་པོ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་ཅུ་མ་ཞེས་བཞིན་དོ།། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྟེན་ཏེ་བཞག་ལྷ་ལ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ལྷག་ན་དོ་ཇེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། ཐམས་ཅད་དང་
 ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་ཏེ་ཏེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དེ་ཟེར་བཅས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མདོན་པར་བསྟན་དོ།། ||

འཇིགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པོ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོམ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི།

(1) རྒྱུང་པའམ (B) (2) ལག་ན་དོ་ཇེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ - (A) (3) དག་ - (A) (4) | - (B)
 (5) ཡི་རངས་པའམ (B) (6) || = || (B) (7) ཡི་རངས་པའམ (A) (8) ཡི་རངས་པའམ (A) (9) མོ་ལོ་ལོ་ (B) (C)